

TECHNISCHE EN ECONOMISCHE RESULTATEN VAN DE VARKENSHOUDERIJ OP BASIS VAN HET LANDBOUWMONITORINGSNETWERK

BOEKJAREN 2010-2012

Vlaamse overheid | Departement Landbouw en Visserij

1. **Blik op
varkenshouderij**

2. **Opzet en
afbakening**

3. **Technische en
economische
kengetallen**

4. **Economische
resultaten**

5. **Kostprijsanalyse**

6. **Maandelijkse
fluctuatie en prognose
van arbeidsinkomen**

7. **Literatuurlijst**

1. BLIK OP DE VARKENSHOUDERIJ

De varkenshouderij is vanuit economisch oogpunt een belangrijke bedrijfstak binnen de Vlaamse land- en tuinbouwsector. Vanuit de sector en de overheid is er vraag naar onafhankelijke informatie over een aantal technische kengetallen en economische resultaten van de varkenshouderij. Dat leidde in 2009 tot de publicatie van een eerste rapport rond dat onderwerp. Dit focusrapport bouwt voort op de vorige rapporten en beschrijft de economische en technische resultaten voor de bedrijfstakken vermeerdering, afmesting en (bijna) gesloten bedrijven. De selectie van de bedrijven is licht aangepast en de spreiding van de economische en technische resultaten gebeurt nu op basis van het bruto saldo (BS) in plaats van het familiaal arbeidsinkomen (FAI).

Bij de vermeerderingsbedrijven is een duidelijke productiviteitsstijging over de jaren heen op te merken. Technische verbeteringen vinden we echter minder terug bij de afmesting, waar de voederconversie niet verbetert over de jaren. De prijs van het krachtvoeder is sterk gestegen de afgelopen jaren. De waarde per afgeleverde big is in 2012 gestegen met 21% en ook de prijs voor de verkochte vleesvarkens steeg met 14% in 2012. Een spreiding van de technische kengetallen volgens bruto saldo wijst uit dat de technische kengetallen bij alle drie bedrijfstakken beter zijn bij 50% bedrijven met het hoogste BS. De krachtvoederprijzen liggen lager bij de groep met het hoogste BS.

De economische resultaten zijn beter dan in 2011. Dat is te danken aan betere opbrengsten. De variabele kosten zijn immers gestegen ten opzichte van 2011, wat te wijten is aan stijgende krachtvoederprijzen. Er is een groot verschil merkbaar in BS en FAI tussen de 50% bedrijven met het hoogste BS en die met het laagste BS: bij de gesloten bedrijven geeft dat een verschil in bruto saldo van 19 euro per afgeleverd vleesvarken.

Ten slotte geven we in het rapport een maandelijkse fluctuatie van het arbeidsinkomen en een prognose van het arbeidsinkomen tot augustus 2013. Het familiaal arbeidsinkomen duikt op het einde van 2012 onder nul en blijft gedurende de eerste helft van 2013 negatief. Vanaf juli 2013 wordt het FAI door de gestegen varkensprijs en licht dalende voederprijzen opnieuw positief.

Meer info vindt u op www.vlaanderen.be/landbouw/studies

Vermenigvuldiging en/of overname van gegevens zijn toegestaan mits de bron expliciet vermeld wordt: Vrints G. & Deuninck J. (2013) *Technische en economische resultaten van de varkenshouderij op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk. Boekjaren 2010-2012*, Beleidsdomein Landbouw en Visserij, afdeling Monitoring en Studie, Brussel. Depotnummer: D/2013/3241/252.

2. OPZET EN AFBAKENING

Dit focusrapport beschrijft de economische en technische resultaten van de varkenshouderij op basis van het landbouwmonitoringsnetwerk (LMN). De resultaten hebben betrekking op gespecialiseerde bedrijven, dat wil zeggen dat meer dan twee derde van de totale opbrengst afkomstig is van de varkenshouderij. Binnen de bedrijfstak varkens worden drie (deel) bedrijfstakken afgebakend: de bedrijfstak vermeerdering, de bedrijfstak vetmesting en het totaal van de bedrijfstak varkens. In dat laatste geval gaat het om de bedrijfstak varkens voor gesloten en bijna gesloten bedrijven. Een bedrijf wordt in dit rapport als gesloten beschouwd indien minder dan 25% van de biggen aangekocht of verkocht wordt. Voor de bedrijfstak vermeerdering zijn enkel bedrijven met meer dan 75 zeugen geselecteerd, bij de bedrijfstak vetmesting ligt de ondergrens op 300 vleesvarkens. Voor het totaal van de bedrijfstak varkens voor gesloten en bijna gesloten bedrijven zijn enkel bedrijven met meer dan 75 zeugen én meer dan 300 vleesvarkens geselecteerd. De meeste bedrijven in de steekproef zijn gecombineerde bedrijven met zeugen én varkens, zodat ze voor beide bedrijfstakken in aanmerking genomen worden.

Bedoeling is om in dit rapport een update te geven van de economische en technische resultaten voor de jaren 2010-2012. De cijfers worden daarbij niet in detail besproken. Voor de methodologische aspecten en definities van de kengetallen verwijzen we graag naar vorige rapporten. In tegenstelling tot vorige rapporten gebeurt de spreiding van de economische resultaten in dit rapport op basis van het bruto saldo en niet op basis van het familiaal arbeidsinkomen.

3. TECHNISCHE EN ECONOMISCHE KENGETALLEN

In Tabel 1, Tabel 2 en Tabel 3 geven we de technische en economische kengetallen weer. In de vermeerdering zet de productiviteitsstijging zich verder en ook de dagelijkse groei van de biggen stijgt over de jaren. Ook bij de gesloten bedrijven is een productiviteitsstijging merkbaar, maar het aantal grootgebrachte biggen per zeug blijft er bijna 1,5 big lager dan bij de vermeerdering. De voederconversie bij de gesloten bedrijven is iets beter dan bij de bedrijfstak afmesting. De dagelijkse groei van vleesvarkens is bij de bedrijfstak afmesting gestegen in 2011, maar daalt opnieuw lichtjes in 2012. Bij de bedrijfstak (bijna) gesloten bedrijven ligt de dagelijkse groei lichtjes hoger dan bij de afmesting.

Voor de drie bedrijfstakken is duidelijk dat de prijs van het krachtvoeder sterk gestegen is de afgelopen jaren. Bij de gesloten bedrijven ligt de prijs van het krachtvoeder iets hoger dan bij de vermeerdering en de afmesting. De waarde per afgeleverde big is in 2012 met 21% gestegen tot 47 euro voor een big van bijna 23 kg. Ook de prijs voor de verkochte vleesvarkens is gestegen met 14% in 2012.

In Tabel 4 geven we een spreiding van een aantal technische kengetallen voor zowel de vermeerdering, de afmesting als de gesloten bedrijven. De indeling gebeurt op basis van de 50% bedrijven met het hoogste bruto saldo en de 50% bedrijven met het laagste bruto saldo (BS). Daaruit blijkt dat alle technische kengetallen beter zijn voor die bedrijven met het hoogste BS. In het volgende hoofdstuk rond de technische resultaten bespreken we dat meer in detail.

Tabel 1: Technische en economische kengetallen in de vermeerdering, boekjaren 2010-2012

	2010	2011	2012
Grootgebrachte biggen per zeug per jaar	22,9	23,3	24,2
Worpindeks	2,2	2,2	2,3
Aantal levende biggen per worp	12,0	12,2	12,4
Aantal levende biggen per zeug	26,4	27,3	27,9
Sterftepercentage biggen	13%	14%	13%
Speenleeftijd	24,6	24,5	23,8
Dagelijkse groei biggen	271	281	290
Percentage verkochte biggen (%)	29%	30%	33%
Hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverde big (kg)	28,9	29,5	30,4
Hoeveelheid krachtvoeder per zeug (kg)	1128	1124	1142
Gemiddelde prijs krachtvoeder biggen (euro per ton)	333	390	418
Gemiddelde prijs krachtvoeder zeugen (euro per ton)	216	267	291
Gemiddeld gewicht afgeleverd biggen (kg)	21,9	22,3	23,0
Gemiddelde waarde afgeleverde big (euro per big)	38,2	39,3	47,0

Tabel 2: Technische en economische kengetallen in de vetmesting, boekjaren 2010-2012

	2010	2011	2012
Gemiddeld gewicht opgezette biggen (kg)	22,5	22,5	22,8
Waarde opgezette big (euro per big)	38,8	39,5	47,0
Gemiddeld gewicht verkochte vleesvarkens (kg)	111,9	111,4	111,8
Gewichtsaanwas verkochte vleesvarkens (kg)	89,4	88,8	89,0
Waarde verkochte vleesvarkens (euro per kg)	1,08	1,18	1,34
Sterftepercentage vleesvarkens (%)	3,4%	3,4%	3,1%
Dagelijkse groei vleesvarkens (gram)	639	652	649
Mestduur (dagen)	140	136	137
Rotatiecoëfficiënt	2,6	2,7	2,7
Hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverd vleesvarken (kg)	263	265	268
Voederconversie vleesvarkens	2,90	2,92	2,94
Prijs krachtvoerders vleesvarkens (euro per ton)	215	267	287

Tabel 3: Technische en economische kengetallen voor de gesloten en bijna gesloten bedrijven, boekjaar 2010-2012

	2010	2011	2012
Grootgebrachte biggen per zeug per jaar	22,0	22,4	22,9
Hoeveelheid krachtvoer per afgeleverde big (kg)	29,4	29,9	31,4
Hoeveelheid krachtvoer per zeug (kg)	1128	1129	1162
Hoeveelheid krachtvoer per afgeleverd vleesvarken (kg)	262	262	266
Prijs krachtvoerders biggen (euro per ton)	337	402	425
Prijs krachtvoerders zeugen (euro per ton)	213	265	289
Prijs krachtvoerders vleesvarkens (euro per ton)	215	266	289
Gemiddeld gewicht verkochte vleesvarkens (kg)	111,5	110,9	111,2
Waarde verkochte vleesvarkens (euro per kg)	1,09	1,18	1,34
Sterftepercentage vleesvarkens (%)	3%	3%	3%
Dagelijkse groei vleesvarkens (gram)	653	660	658
Voederconversie vleesvarkens	2,89	2,90	2,92

Tabel 4: Spreiding technische kengetallen volgens indeling op basis van bruto saldo (BS)

	Laag BS	Hoog BS
Vermeerdering		
Grootgebrachte biggen per zeug per jaar	22,3	25,6
Sterftepercentage biggen	15%	12%
Dagelijkse groei biggen	269	301
Hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverde big (kg)	33,9	28,9
Gemiddelde prijs krachtvoeder biggen (euro per ton)	426	413
Gemiddelde prijs krachtvoeder zeugen (euro per ton)	293	290
Gemiddelde waarde afgeleverde big (euro per big)	46,6	47,3
Gemiddeld gewicht afgeleverde biggen (kg)	22,9	23,0
Percentage verkochte biggen	18%	42%
Afmesting		
Waarde opgezette big (euro per big)	48,0	46,1
Gemiddeld gewicht verkochte vleesvarkens (kg)	110,7	112,9
Waarde verkochte vleesvarkens (euro per kg)	1,33	1,34
Sterftepercentage vleesvarkens (%)	4%	3%
Dagelijkse groei vleesvarkens (gram)	611	682
Hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverd vleesvarken (kg)	271	263
Voederconversie vleesvarkens	3,07	2,82
Prijs krachtvoerders vleesvarkens (euro per ton)	295	281
Gesloten		
Grootgebrachte biggen per zeug per jaar	22,1	23,7
Prijs krachtvoerders biggen (euro per ton)	437	413
Prijs krachtvoerders zeugen (euro per ton)	296	282
Prijs krachtvoerders vleesvarkens (euro per ton)	298	281
Waarde verkochte vleesvarkens (euro per kg)	1,34	1,34
Voederconversie vleesvarkens	3,06	2,79

4. ECONOMISCHE RESULTATEN

In Tabel 5, Tabel 6 en Tabel 7 geven we de economische resultaten voor de verschillende bedrijfstakken weer. Daarbij geven we ook een spreiding van de resultaten door ze weer te geven voor de 50% bedrijven met het hoogste BS en die met het laagste BS. In de andere rapporten rond varkenshouderij gebeurde deze indeling op basis van familiaal arbeidsinkomen (FAI). Een indeling op basis van BS sluit meer aan bij de operationele bedrijfsvoering. Bij een indeling op basis FAI kan het gebeuren dat bedrijven die productietechnisch zeer goed presteren maar zeer hoge afschrijvingen hebben (doordat ze nieuw zijn of recent zwaar geïnvesteerd hebben), bij de slechtere bedrijven ingedeeld worden.

De economische resultaten zijn beter dan in 2011. Dat is te danken aan betere opbrengsten. De variabele kosten zijn immers gestegen t.o.v. 2011, wat te wijten is aan stijgende krachtvoederprijzen (Tabel 1, Tabel 2, Tabel 3).

Bij de bedrijfstak vermeerdering is het familiaal arbeidsinkomen voor de eerste keer in 3 jaar positief. Het familiaal arbeidsinkomen ligt met 27,8 euro per zeug bijna 120 euro per zeug boven het negatieve familiaal arbeidsinkomen van 2011. Het verschil tussen de 50% bedrijven met het hoogste BS en die met het laagste BS wordt groter over de jaren. De 50% beste bedrijven halen een bruto saldo van 384 euro: dat is 243 euro per zeug hoger dan het BS bij de 50% bedrijven met laagste BS. Vooral het verschil in de hogere opbrengsten biggen is opmerkelijk (177 euro per zeug). Uit Tabel 4 valt af te leiden dat ze een betere prijs krijgen per afgeleverde big (47,3 euro per big t.o.v. 46,6 euro per big), maar het valt vooral op dat de groep met het hoogste bruto saldo 3 biggen per zeug meer grootbrengt per jaar.

De bedrijfstak afmesting heeft een familiaal arbeidsinkomen van 11,8 euro per afgeleverd vleesvarken. Dat is 2,2 euro meer dan in 2011. Ook hier is er een verschil van 16,3 euro per afgeleverd vleesvarken tussen de groep met het hoogste en het laagste bruto saldo. Het verschil is zowel toe te schrijven aan hogere opbrengsten (9,2 euro per afgeleverd vleesvarken meer) als aan lagere variabele kosten (-7,1 euro per afgeleverd vleesvarken minder). In Tabel 4 wordt duidelijk dat de waarde per kg slechts lichtjes verschilt tussen beide groepen, maar dat de 50% bedrijven met een hoger BS wel een veel betere voederconversie halen (2,82 t.o.v. 3,07). De prijs voor de krachtvoeder ligt 5% lager bij de bedrijven met het hoogste bruto saldo en de hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverd vleesvarkens ligt daarbij ook nog eens 3% lager.

Bij de bedrijfstak (bijna) gesloten bedrijven is er een familiaal arbeidsinkomen van 10,4 euro per afgeleverd vleesvarken in 2012. Dat is 6,2 euro meer dan in 2011 en op hetzelfde niveau van 2010. De groep met het hoogste bruto saldo heeft een BS van 41,5 euro per afgeleverd vleesvarken, terwijl het BS van de groep met het laagste bruto saldo 19 euro per afgeleverd vleesvarken lager ligt. Zowel de hogere opbrengsten als de lagere variabele kosten verklaren het verschil in bruto saldo. Ook bij de gesloten bedrijven ligt het aantal grootgebrachte biggen per zeug hoger bij de bedrijven met het hoogste bruto saldo. Die bedrijven hebben ook een betere voederconversie. De prijs van het krachtvoeder ligt er lager dan op de bedrijven met een lager bruto saldo.

Tabel 5: Arbeidsinkomen en netto bedrijfsresultaat in euro per zeug voor de periode 2010-2012: totaal + onderscheid 50% bedrijven met hoogste en 50% bedrijven met laagste bruto saldo per zeug, bedrijfstak vermeerdering

	2010	2011	2012				
			Totaal	≠ 2012 met 2011	groep 1: Laag BS	groep 2: Hoog BS	≠ groep 2 t.o.v. groep 1
Aantal bedrijven	73	74	69		34	35	
Gemiddeld aantal zeugen	194	185	196		168	224	
Totale opbrengst (1)	867,0	926,9	1177,7	250,8	1039,7	1278,5	238,8
Opbrengst biggen	869,3	921,8	1132,5	210,7	1030,1	1207,2	177,0
Aankoop dieren	-43,8	-51,2	-58,3	-7,1	-65,4	-53,2	12,2
Waardeverandering veestapel	4,5	16,2	16,0	-0,3	11,0	19,6	8,6
Overige opbrengsten	37,0	40,1	87,6	47,5	64,2	104,6	40,4
Totale variabele kosten (2)	660,5	789,8	896,6	106,8	899,3	894,7	-4,6
Bruto saldo (3) = (1)-(2)	206,5	137,1	281,1	144,0	140,4	383,8	243,4
Totale vaste kosten (4)	217,6	228,6	253,3	24,6	215,1	281,2	66,1
Familiaal arbeidsinkomen (5)=(3)-(4)	-11,1	-91,6	27,8	119,4	-74,7	102,6	177,3
Eigen arbeid (6)	178,2	185,4	193,4	8,0	196,9	190,9	-6,1
Netto bedrijfsresultaat (7)=(5)-(6)	-189,3	-277,0	-165,6	111,4	-271,6	-88,2	183,4

Tabel 6: Arbeidsinkomen en netto bedrijfsresultaat in euro per afgeleverd vleesvarken voor de periode 2010-2012: totaal +onderscheid 50% bedrijven met hoogste en 50% bedrijven met laagste bruto saldo per afgeleverd vleesvarken, bedrijfstak vetmesting

	2010	2011	2012				
			Totaal	≠ 2012 met 2011	groep 1: Laag BS	groep 2: Hoog BS	≠ groep 2 t.o.v. groep 1
Aantal bedrijven	77	80	78		39	39	
Aantal vleesvarkens	1104	1104	1100		1014	1186	
Aantal afgeleverde vleesvarkens	2821	2910	2866		2554	3177	
Totale opbrengst (1)	81,7	94,6	104,4	9,7	99,2	108,5	9,2
Opbrengst vleesvarkens	119,	128,8	147,9	19,1	146,0	149,4	3,4
Aankoop biggen	-37,5	-38,6	-45,1	-6,5	-46,0	-44,3	1,7
Waardeverandering veestapel	1,0	4,5	3,5	-1,0	2,8	4,1	1,3
Overige opbrengsten	-1,0	-0,1	-2,0	-1,9	-3,1	-1,1	2,0
Totale variabele kosten (2)	61,4	74,8	81,5	6,7	85,4	78,4	-7,1
Bruto saldo (3) = (1)-(2)	20,3	19,8	22,8	3,0	13,8	30,1	16,3
Totale vaste kosten (4)	10,3	11,0	11,8	0,8	11,6	12,0	0,4
Familiaal arbeidsinkomen (5) = (3)-(4)	10,0	8,8	11,0	2,2	2,2	18,1	15,9
Eigen arbeid (6)	5,5	5,2	5,6	0,4	5,3	5,9	0,6
Netto bedrijfsresultaat (7)=(5)-(6)	4,5	3,7	5,4	1,8	-3,1	12,3	15,3

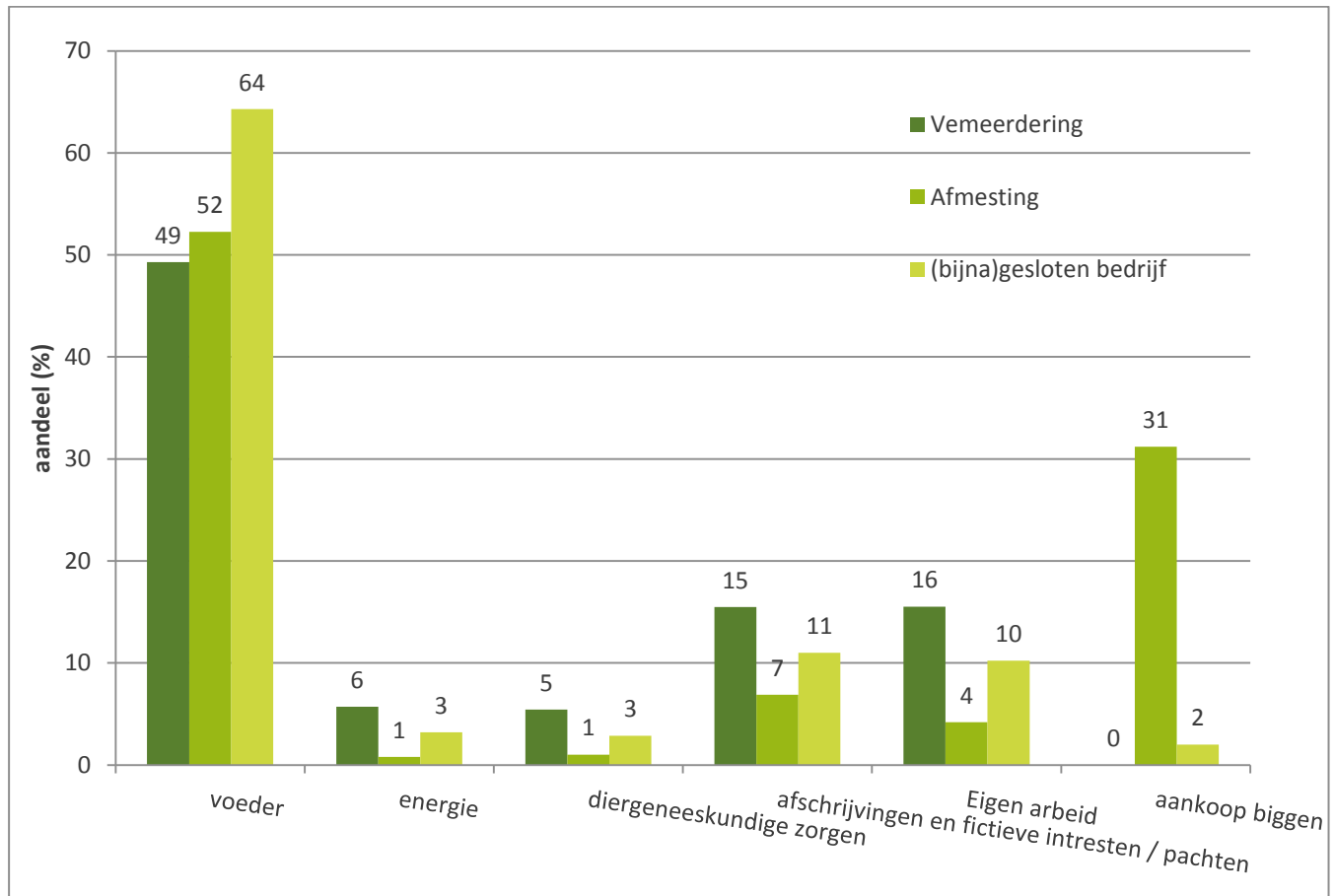
Tabel 7: Arbeidsinkomen en netto bedrijfsresultaat in euro per afgeleverd vleesvarken voor de periode 2010-2012: totaal + onderscheid 50% bedrijven met hoogste en 50% bedrijven met laagste bruto saldo per afgeleverd vleesvarken, bedrijfstak (bijna) gesloten bedrijven

	2010	2011	2012				
			Totaal	≠ 2012 met 2011	groep 1: Laag BS	groep 2: Hoog BS	≠ groep 2 t.o.v. groep 1
Aantal bedrijven	45	50	41		20	21	
Aantal zeugen	162	150	152		150	155	
Aantal vleesvarkens	1217	1163	1207		1194	1220	
Aantal afgeleverde vleesvarkens	3224	3116	3195		3081	3304	
Totale opbrengst (1)	124,0	137,5	156,1	18,6	149,6	161,9	12,3
Opbrengst vleesvarkens	119,2	128,7	147,3	18,6	145,9	148,5	2,7
Aankoop dieren	-3,1	-2,4	-3,6	-1,2	-4,9	-2,4	2,5
Waardeverandering veestapel	1,7	5,5	5,7	0,2	2,9	8,3	5,4
Overige opbrengsten	6,1	5,6	6,6	1,0	6,0	7,2	1,3
Totale variabele kosten	93,9	112,2	123,6	11,4	127,2	120,4	-6,9
Bruto saldo (3) = (1)-(2)	30,1	25,3	32,5	7,2	22,3	41,5	19,2
Totale vaste kosten	19,5	21,0	22,1	1,1	19,5	24,3	4,9
Familiaal arbeidsinkomen (5) = (3)-(4)	10,5	4,3	10,4	6,2	2,9	17,2	14,3
Eigen arbeid (6)	15,0	14,9	15,8	0,9	14,9	16,5	1,6
Netto bedrijfsresultaat	-4,5	-10,6	-5,3	5,3	-12,1	0,7	12,7

5. KOSTPRIJSANALYSE

Figuur 1 geeft het aandeel van de belangrijkste kostenposten in de totale kosten inclusief eigen arbeid voor de drie bedrijfstakken voor een gemiddelde van 2010 tot 2012. De voederkosten stijgen er voor de drie bedrijfstakken boven uit. Dat is met 64% vooral het geval voor de (bijna) gesloten bedrijven, maar ook voor de afmesting (52%) en de vermeerdering (49%) is het aandeel zeer groot. Dat verklaart de grote impact van de krachtvoederkosten op de totale kosten. In de afmesting is de aankoop van biggen met 33% een belangrijke kostenpost, zodat daar eveneens de biggenprijs een grote rol speelt in de totale kosten. Zowel de vergoeding voor eigen arbeid als de kosten voor afschrijvingen zijn het grootst voor de bedrijfstak vermeerdering.

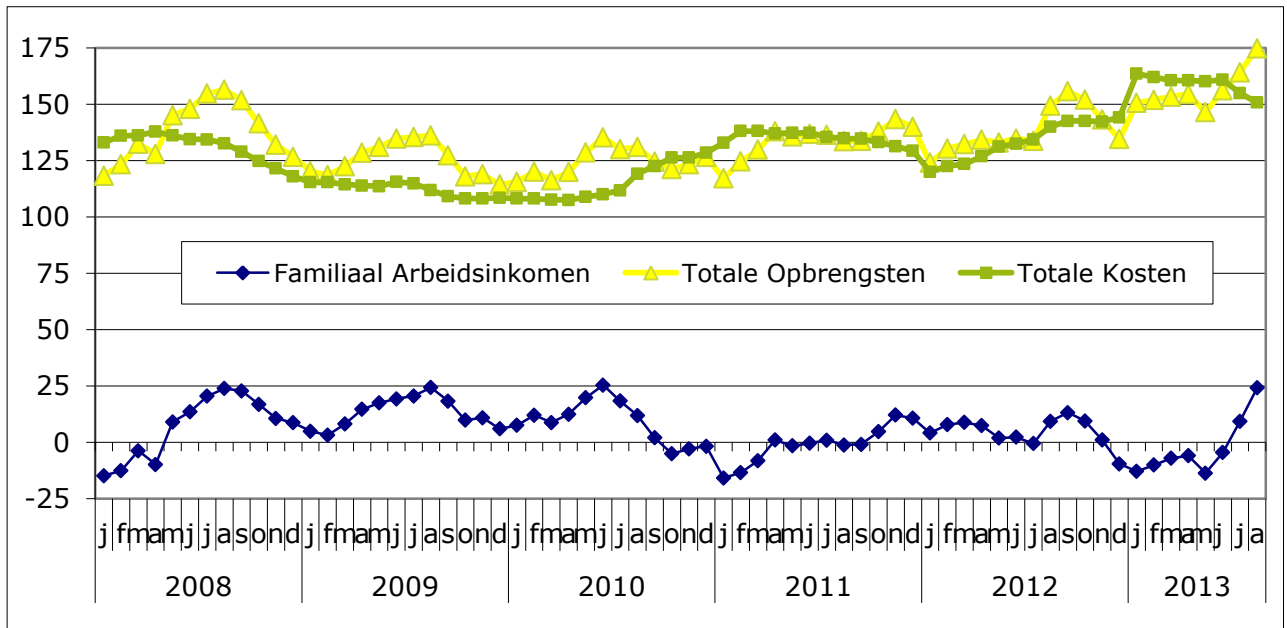
Figuur 1: Aandelen van de belangrijkste kostenposten in de totale kosten inclusief eigen arbeid voor de drie bedrijfstakken, gemiddelde 2010-2012

6. MAANDELIJKSE FLUCTUATIE EN PROGNOSE VAN HET ARBEIDSINKOMEN

De resultaten per jaar maskeren vaak grote verschillen binnen één jaar: die zijn afkomstig van de fluctuatie van de biggen- en varkensprijs en de krachtvoederprijs. Figuur 2 toont de maandelijkse evolutie van de totale opbrengst, de totale kosten en het familiaal arbeidsinkomen (FAI) voor de periode 2008-2012 en de prognose ervan tot en met juli 2013 voor (bijna) gesloten bedrijven in euro per afgeleverd vleesvarken. De evolutie van de kosten en de opbrengst volgt min of meer het verloop van de krachtvoeder-, biggen- en de vleesvarkensprijs. Het verschil tussen opbrengst en kosten (excl. eigen arbeid van de bedrijfsleider en zijn gezinsleden) levert het familiaal arbeidsinkomen (FAI) op. Na een lange periode van een negatief FAI, is het FAI van oktober 2011 tot juni 2012 weer lichtjes positief. In juli 2012 zakt het weer even onder nul, maar in de drie daaropvolgende maanden brengen de hoge varkensprijzen soelaas. Het familiaal arbeidsinkomen duikt op het einde van 2012 weer onder nul en blijft negatief gedurende de eerste helft van 2013. De gestegen varkensprijs en licht dalende voederprijzen zorgen ervoor dat er vanaf mei 2013 weer een stijging is van het FAI en dat het in juli en augustus 2013 opnieuw positief is.

Figuur 2: Evolutie opbrengst, kosten en familiaal arbeidsinkomen totaal varkens voor (bijna) gesloten bedrijven, in euro per verkocht vleesvarken, 2008-2012 en prognose tot en met augustus 2013

7. LITERATUURLIJST

Deuninck J. & Vrints G. (2012) *Technische en economische resultaten van de varkenshouderij op basis van het landbouwmonitoringsnetwerk. Boekjaren 2008-2010*, Departement Landbouw en Visserij, afdeling Monitoring en Studie, Brussel.

Vrints G. & Deuninck J. (2013) *Technische en economische resultaten van de varkenshouderij op basis van het landbouwmonitoringsnetwerk. Boekjaren 2009-2011*, Departement Landbouw en Visserij, afdeling Monitoring en Studie, Brussel.